

**PUNTS DE CONTROL I CRITERIS DE COMPLIMENT
PER A LA CERTIFICACIÓ DE
PRODUCCIÓ INTEGRADA DE VINYA**

PUNTS DE CONTROL I CRITERIS DE COMPLIMENT PER A LA CERTIFICACIÓ DE PRODUCCIÓ INTEGRADA DE VINYA

La disposició final primera de l'Orde 44/2010, de 14 de desembre de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, sobre reglamentació de les produccions obtingudes per tècniques d'agricultura integrada i de les condicions d'autorització de les entitats de control i certificació, indica que en l'aplicació de l'Orde "es faculta el director general competent en matèria de sanitat vegetal per a dictar els actes, resolucions i instruccions que siguin necessaris per a l'aplicació d'esta orde".

Per mitjà de resolucions del director general competent s'han publicat les normes per a la producció integrada en diversos cultius. El control i certificació del compliment d'eixes normes és realitzat per entitats de control i certificació acreditades com a tals davant la conselleria competent en agricultura.

A fi d'unificar els criteris amb què les distintes entitats de control i certificació puguen determinar el compliment o l'incompliment de les normes, es considera oportú elaborar este manual amb els criteris de compliment dels punts de control a avaluar en la producció integrada de vinya (versió 1 de juliol de 2014).

Els punts de control a avaluar, que seran els indicats en la normativa de cada un dels cultius com a "norma estricta o prohibició", es classificaren en dos nivells: bàsics (B) i principals (P). Per a poder ser certificat un productor/elaborador, haurà de complir el 100% dels punts bàsics i el 90% dels punts principals.

Així mateix, els criteris de compliment podran ser visuals, quan n'hi haja prou amb l'observació (V), o documentals (D), quan calga algun document que justifique el compliment del punt controlat.

Estos criteris seran publicats en la pàgina web de la conselleria competent en matèria d'agricultura.

Nº orde	Punt de control	Nivell	Criteri de compliment	Criteri d'avaluació
1. PREPARACIÓ DEL TERRENY				
1.1.	És obligatori eliminar les restes procedents de cultius anteriors.	P	Retirada de les restes de cultius anteriors.	V
1.2.	Queda prohibida la desinfecció química del terreny, excepte casos tècnicament justificats i autoritzats per l'organisme oficial corresponent.	B	No s'ha desinfectat o autorització.	D, V
1.3.	En els terrenys que anteriorment hagen tingut vinya haurà de deixar-se sense cultivar vinya almenys 4 anys si s'han observat atacs de fongs del sòl, nematodes o altres paràsits del sòl, excepte en cas de realitzar pràctiques alternatives com la solarització.	B	Justificació de les dates d'arrancada i plantació o informe agronòmic del tècnic responsable justificant el no-compliment del període.	D

2. PLANTACIÓ				
2.1.	En les noves plantacions el material vegetal utilitzat haurà de procedir de productors oficialment autoritzats, estar certificat i amb passaport fitosanitari.	B	Disposar del certificat o passaport fitosanitari i document del viver de procedència.	D
2.2.	Totes les parcel·les que s'acullen al programa de producció integrada hauran de complir els requisits legals a l'efecte d'autorització de plantació de vinya.	B	Inscripció en el Registre Vitícola.	D
2.3.	La disposició de les files dels ceps serà aquella que minimitze l'erosió del terreny.	P	Evidència visual o informe agronòmic en cas de no seguir les corbes de nivell.	V, D
2.4.	Queda prohibit cultivar de peu directe.	B	Informe agronòmic del tècnic responsable amb indicació del patró emprat.	D
2.5.	El patró emprat haurà d'adaptar-se a les condicions edàfiques i climàtiques de la parcel·la, així com de la varietat emprada (annex I), per a la qual cosa serà preceptiu realitzar una anàlisi de sòl.	P	Informe agronòmic del tècnic responsable.	D
2.6.	Les varietats triades en vinyes emparades per denominacions d'origen o altres figures de qualitat reconegudes hauran d'ajustar-se a allò que s'ha reglamentat per a estes.	B	La varietat està permesa en la DO.	D
2.7.	No es poden tindre altres cultius associats al de la vinya en parcel·les dins del programa de producció integrada.	B	Evidència visual.	V
2.8.	En parcel·les ja establides en el moment de la seua incorporació a la producció integrada ha de realitzar-se una avaluació de la incidència de virosi.	P	Informe agronòmic del tècnic responsable que indique el percentatge de virosi.	D

3. REG				
3.1.	Pel que fa a la pràctica del reg s'haurà de tindre en compte el que preveuen els reglaments de les denominacions d'origen o altres figures de qualitat reconegudes.	B	Es complix la normativa de reg de la figura de qualitat.	D
3.2.	S'haurà de mantindre en bon estat de conservació els sistemes de distribució de l'aigua per a evitar les pèrdues de recursos.	B	No hi ha evidències de mal estat de conservació.	V

Nº orde	Punt de control	Nivell	Criteri de compliment	Criteri d'avaluació
3.3.	S'haurà de disposar de les característiques analítiques de qualitat i contingut de nutrients de l'aigua de reg, a fi de prendre decisions sobre la seua utilització. A este efecte, es realitzaran anàlisis de l'aigua de reg cada tres anys.	B	Butlletí d'anàlisi fisicoquímica.	D
3.4.	Es prohibix la utilització d'aigües residuals sense depuració prèvia.	B	Procedència de l'aigua i, si és el cas, certificat d'estar depurada.	D

4. FERTILIZACIÓ

4.1.	El subministrament de nutrients s'efectuarà fonamentalment a través del sòl. Les aportacions d'adobs foliars només s'utilitzaran quan estiguen tècnicament justificades.	B	Descripció de l'adob i justificació tècnica, si és el cas.	D
4.2.	Es realitzarà anàlisi de sòl per a conèixer les característiques i la composició en nutrients del sòl, com a mínim un cada 5 anys i sempre el primer any d'incorporació al programa de producció integrada. Esta anàlisi s'adjuntarà al llibre d'explotació i estarà a disposició dels organismes encarregats de la supervisió de la producció integrada.	B	Es disposa de l'anàlisi.	D
4.3.	Es realitzaran anàlisis foliars almenys una cada tres anys per a comprovar que el programa de fertilització adoptat és l'adequat o, en qualsevol altre cas, per a la seua correcció. Estes anàlisis s'adjuntaran al llibre d'explotació i estaran a disposició dels organismes encarregats de la supervisió de la producció integrada.	B	Es disposa de l'anàlisi.	D
4.4.	El programa d'adobament es confeccionarà basant-se en els resultats de les anàlisis abans mencionades, tenint també en compte altres factors com ara composició de l'aigua de reg, varietat, rendiments, edat de la plantació, qualitat del fruit, comportament vegetatiu de la plantació, sistema de maneig i tipus de sòl. Es descomptarà el nitrogen aportat procedent de la matèria orgànica o de l'aigua de reg.	B	Hi ha programa d'adobament que preveu les necessitats i els resultats analítics.	D
4.5.	Les quantitats de macronutrients (N-P-K) per hectàrea i any no podran superar les assenyalades com a límit en l'annex III.	B	Es complix la norma.	D
4.6.	Els oligoelements només s'aplicaran quan una anàlisi prèvia determine la seua insuficiència.	P	Anàlisi i informe tècnic que justifique l'aplicació.	D
4.7.	Queden prohibides les aplicacions de nitrogen nítric en els marges de les parcel·les adjacents a corrents d'aigua	B	Informe tècnic que descriga les aplicacions.	D
4.8.	Els adobs orgànics i minerals han de presentar un baix contingut en metalls pesants i altres productes tòxics, sense excedir els límits legals establits en el Reial Decret 824/2005, de 8 de juliol, sobre productes fertilitzants.	B	Es tracta d'adob CE. En cas d'un adob orgànic no CE, només es permet el seu ús si és de classe A (annex V RD 824/2005). En cas de fem, este anirà acompanyat d'un certificat del productor que indique que complix els requisits indicats en el RD 824/2005.	D

Nº orde	Punt de control	Nivell	Criteri de compliment	Criteri d'avaluació
4.9.	No s'usaran llots de depuradora o altres residus sòlids urbans sense tractament previ i el seu ús respectarà les exigències dels annexos IA, IB i IC del Reial Decret 1310/1990, de 29 d'octubre, pel qual es regula la utilització dels llots de depuració en el sector agrari.	B	Es disposarà de la documentació corresponent d'acord amb l'article 4 del RD 1310/1990, pel qual es regula la utilització de llots de depuradora en el sector agrari, que inclourà el contingut en metalls pesants i organismes patògens. En cas de no utilitzar llots ni RSU sense tractament, s'haurà de presentar una declaració del productor.	D
4.10.	En tot cas, i per a aquelles explotacions agràries ubicades en termes municipals designats pels decrets 13/2000, 11/2004 i 218/2009, del Govern Valencià i del Consell de la Generalitat, com a zones vulnerables a la contaminació de les aigües per nitrats procedents de fonts agràries, l'aportació de nitrogen s'ajustarà a les quantitats, si són menors a les exigides en esta reglamentació, i períodes de prohibició de fertilització nitrogenada establits en el programa d'actuació corresponent aprovat per orde de la conselleria competent en matèria d'agricultura.	B	Es complix la norma. Comprovació del calendari de fertilització.	D

5. FITOREGULADORS

5.1.	Queda prohibit l'ús de fitoreguladors i semblants. S'exclouen d'esta prohibició aquelles varietats en què resulte imprescindible el seu ús com el tractament amb àcid gibberèlic en varietats apirèniques, o casos semblants, i sempre amb control tècnic	B	Informe tècnic que en motive l'ús, si és el cas.	D
------	---	---	--	---

6. PODA

6.1.	Les podes s'efectuaran anualment (en verd i en sec), ja que és fonamental per al cultiu de la vinya, perquè servix per a millorar la qualitat, evitar la fructificació anyivola, millorar l'eficàcia i reduir el consum de productes fitosanitaris i facilitar la recol·lecció dels fruits.	B	Se'n documenta la freqüència.	D
6.2.	La poda en verd es realitzarà amb instruments tallants (tisores, ganivets, etc.).	P	S'indica l'instrument de tall en el quadern.	D
6.3.	S'hauran de desinfectar els instruments de tall quan es canvie de parcel·la o varietat.	P	S'indica el procediment de desinfecció.	D

7. MANEIG DEL SÒL, CONREU I CONTROL DE MALES HERBES

7.1.	En les labors mecàniques no ha d'utilitzar-se ferramenta que destruisca l'estructura mecànica del sòl i propicie la formació de soles d'arada.	P	No s'observa.	V
7.2.	Es realitzarà el mínim treball necessari i s'adoptaran mesures per a la conservació del sòl.	B	No s'observen arrossegaments de terra ni xaragalls.	V

Nº orde	Punt de control	Nivell	Criteri de compliment	Criteri d'avaluació
7.3.	La utilització d'herbicides, normalment, haurà de restringir-se als usos següents: Vinyes emparrades o en reg per goteig, en aplicacions localitzades en bandes de 60-70 cm d'amplària. Vinyes amb rodals de males herbes de tipus perenne..	B	Comprovació de la norma. Recomanació tècnica. Document d'assessorament.	V, D
7.4	No hauran d'utilitzar-se herbicides hormonals.	B	Compliment de la norma.	V, D
7.5	L'elecció del producte a utilitzar dependrà del tipus de mala herba a controlar, i del seu estat de desenrotllament. Els herbicides permesos són aquells autoritzats per al cultiu de la vinya en el Registre Oficial de Productes Fitosanitaris del ministeri competent en matèria d'agricultura.	B	Compliment de la norma. Comprovació, si és el cas, que l'herbicida usat està autoritzat.	V, D

8. CONTROL DE PLAGUES I MALALTIES

8.1.	En el control de plagues i malalties s'anteposaran els mètodes biològics, biotècnics, culturals, físics i genètics als químics.	B	Justificació tècnica dels tractaments. Document d'assessorament.	D
8.2.	En cada unitat territorial homogènia és obligatori realitzar el seguiment del cicle biològic de les plagues i malalties i l'avaluació del risc tal com s'indica en l'annex V.	B	Seguiment de plagues i malalties.	D
8.3.	El tractament químic haurà de respondre a una situació d'estimació poblacional de la plaga o malaltia justificada, i com a única alternativa per al control del problema fitosanitari present. Amb esta finalitat, es consideraran els llindars recomanats en l'annex V.	B	Justificació tècnica. Document d'assessorament.	D
8.4.	El nivell de població de plaga previ a la realització de cada tractament haurà d'anotar-se en el llibre d'explotació.	B	Compliment de la norma.	D
8.5.	Les matèries actives a utilitzar, reflectides en l'annex V, han sigut seleccionades basant-se en criteris de toxicitat, efecte sobre la fauna auxiliar, impacte ambiental, eficàcia i residus. S'indiquen amb "R" els productes recomanats. Queda, per tant, estrictament prohibida la utilització de productes no especificats en eixe annex.	B	Compliment de la norma. Registre de tractaments.	D
8.6.	Queda prohibit l'ús de formulacions classificades com a «molt tòxiques (T+)».	B	Compliment de la norma.	D
8.7.	Es prohibeixen els tractaments periòdics i sistemàtics sense justificació tècnica (calendari de tractaments).	B	Compliment de la norma.	D
8.8.	Queda prohibit abandonar el control fitosanitari abans de la finalització del cicle vegetatiu del cultiu.	P	Compliment de la norma.	V, D
8.9	Queda prohibit l'ús de productes fitosanitaris en els marges dels corrents d'aigua.	P	Compliment de la norma.	V, D

Nº orde	Punt de control	Nivell	Criteri de compliment	Criteri d'avaluació
9. MAQUINÀRIA D'APLICACIÓ				
9.1.	La maquinària utilitzada en l'aplicació de productes fitosanitaris, herbicides, adobs foliaris, etc. haurà de trobar-se en un estat de funcionament adequat, la qual cosa permetrà elevar l'eficàcia de la seua utilització i, per tant, disminuirà els efectes contaminants que provoquen les pèrdues incontrolades, amb un sensible estalvi econòmic. Només podran ser utilitzats, per a la producció integrada, els equips de tractament revisats per la Unitat de Mecanització i Tecnologia Agrària de la UPV o per qualsevol ITEAF autoritzada segons el Reial Decret 1702/2011, de 18 de novembre, d'inspeccions periòdiques dels equips d'aplicació de productes fitosanitaris.	B	Disposar del certificat d'inspecció corresponent.	D
9.2.	La maquinària d'aplicació de productes fitosanitaris haurà de sotmetre's a una revisió per l'organisme competent cada tres anys i tots els anys pel productor. Només en el cas que l'equip siga declarat apte, podrà seguir emprant-se per als tractaments de lluita integrada, per als efectes dels quals serà degudament identificat.	B	Disposar del certificat d'inspecció corresponent a la revisió triennal i registre de les revisions anuals.	D
9.3.	Quan s'utilitzen polvoritzadors hidràulics amb disparadors d'acció manual, estos hauran de ser regulables en cabal i angle de con d'eixida.	B	Comprovació de la norma.	V
9.4.	El responsable dels tractaments i els aplicadors hauran d'estar en possessió del carnet de manipulador de plaguicides d'ús fitosanitari corresponent.	B	Disposar del carnet de manipulador de plaguicides.	D
9.5.	Per a la correcta aplicació dels tractaments es tindran en compte les condicions meteorològiques (temperatura, velocitat del vent inferior a 15 km/h, etc.).	P	Registre de tractaments amb indicació del núm. de carnet del responsable del tractament i que el tractament es realitza en les condicions adequades	D
9.6.	El sistema de càrrega dels depòsits i el seu transport no ha de permetre abocaments de cap tipus a les séquies, canals, camins, etc.	B	Hi ha descripció del sistema.	D

10. RECOLECCIÓ				
10.1.	Los frutos deberán recolectarse en un estado de madurez. Els fruits hauran de recol·lectar-se en un estat de maduresa que permeta aconseguir les exigències de qualitat comercial. En raïm de taula es compliran els requisits establits en la part A de l'annex I del Reglament d'Execució UE núm. 543/2011, de la Comissió. En la producció a collida a denominació d'origen o altres figures de qualitat reconegudes es respectaran les dates i condicions de recol·lecció fixades per estes que permeten aconseguir les exigències de qualitat comercial. En uva de mesa se compliran los requisitos establecidos en la parte A del Anexo I del Reglamento de ejecución UE nº 543/2011 de la Comisión. En la producció acogida a Denominación de Origen u otras figuras de calidad reconocidas, se respetarán las fechas y condiciones de recolección fijadas por las mismas.	P	Comprovació de la norma.	V

Nº orde	Punt de control	Nivell	Criteri de compliment	Criteri d'avaluació
10.2.	Les condicions de collita de la fruita seran les adequades per a disminuir els danys sobre esta.	P	Comprovació de la norma.	V
10.3.	No es realitzarà recol·lecció de fruita mullada.	B	Comprovació de la norma.	V
10.4.	Està prohibit el transport de raïm en contenidors metàl·lics no protegits amb pintures o lones de qualitat alimentària, llevat que siguin d'acer inoxidable.	B	Evidenciar el compliment de la norma.	V, D
10.5.	Els productes recol·lectats, fins que no s'envien al centre de manipulació, es col·locaran davall sostre o en condicions tals que eviten la incidència directa dels agents atmosfèrics i en un lloc amb màxima ventilació.	B	Evidenciar el compliment de la norma. Descripció del procés de verema.	V, D
10.6.	En cas de verema mecànica de raïm de vinificació, el temps màxim transcorregut entre l'execució de la verema i la descàrrega en celler serà de 4 hores en varietats negres i de 3 hores en varietats blanques.	B	Informe que describa el procés de verema i indique la distància màxima i el temps fins a la descàrrega.	D
10.7.	Al final de cada jornada de treball, la màquina veremadora haurà de llavar-se escrupolosament.	B	Informe que describa el procés i lloc de neteja.	V, D
10.8.	Si la recol·lecció és manual (raïm de vinificació), el temps màxim transcorregut entre l'execució de la verema i la descàrrega en celler serà de 8 hores per a varietats negres i de 6 hores per a varietats blanques.	B	Informe que describa el procés de verema i indique la distància màxima i el temps fins a la descàrrega.	D

11. TRACTAMENT POSTRECOL·LECCIÓ I CONSERVACIÓ (RAÏM DE TAULA)

11.1.	Per a la conservació de les varietats susceptibles d'això, s'utilitzarà preferentment el fred, en les condicions adequades per a cada varietat. Els registres de cada cambra han de conservar-se.	B	Evidenciar el compliment de la norma. Comprovació registres.	D
11.2.	Es prohibeix la realització de tractaments fitosanitaris postrecol·lecció en fruits, excepte la utilització de generadors de sulfurós, respectant sempre els límits màxims, autoritzats per la llei.	B	Evidenciar el compliment de la norma. Registre de tractaments.	D
11.3.	Queda prohibit l'ús de productes cosmètics.	B	Evidenciar el compliment de la norma. Registre de tractaments.	D
11.4.	Queda prohibida la utilització per al llavat d'aigües no potables.	B	Documentar la procedència de l'aigua.	D

12. ELABORACIÓ DE VI I ALTRES PRODUCTES PROCEDENTS DE RAÏM

12.1	La utilització d'anhídrid sulfurós no ha de sobrepassar, al final de la fermentació, els 200 mg/l (blancs i rosats) o els 150 mg/l (negres), i en tot cas cal respectar la legislació vigent, així com les normes establides per les denominacions d'origen o altres figures de qualitat reconegudes.	B	Evidenciar el cumplimiento de la norma. Comprobación registros	D
------	---	---	--	---

Nº orde	Punt de control	Nivell	Criteri de compliment	Criteri d'avaluació
13 EMMAGATZEMATGE I ENVASAMENT				
13.1.	S'efectuarà anàlisi per mostreig per a analitzar la possible presència de residus de productes fitosanitaris i garantir que s'han emprat exclusivament les matèries actives autoritzades en este reglament, que es complixen els límits màxims de residus de productes fitosanitaris (LMR) legalment establits i els paràmetres de qualitat intrínseca i extrínseca exigits per les normes establides per a la producció integrada.	B	Disposar d'anàlisis.	D
13.2.	L'emmagatzematge ha de realitzar-se amb procediments que permeten garantir la millor qualitat possible dels productes.	B	Es mantenen registres de les condicions de temperatura i humitat de les cambres d'emmagatzematge.	D
13.3.	La neteja, desinfecció i lluita contra els paràsits dels llocs d'emmagatzematge es realitzarà de manera que no es produísca cap tipus de contaminació dels productes.	B	Hi ha instruccions que indiquen que en el moment de la desinfecció no hi ha present producte.	D
13.4.	En els magatzems han de separar-se clarament els productes procedents de cultiu de producció integrada de la resta de productes convencionals.	B	El producte emparat per la norma està identificat.	V
13.5.	Totes les màquines, recipients, elements de transport, envasos i llocs d'emmagatzematge i envasament hauran de reunir les condicions següents: – No transmetre als productes amb què entren en contacte substàncies tòxiques o que puguen contaminar, ni originar reaccions químiques perjudicials. – No alterar les característiques de composició i els caràcters organolèptics dels productes.	B	Es documenta que els materials emprats no perjudiquen els productes.	D
13.6.	La neteja es realitzarà amb mètodes i productes autoritzats, igual que el control de rosegadors i d'insectes.	B	Registre de productes utilitzats.	D
13.7.	Les operacions d'envasament han d'efectuar-se per sèries completes, separades físicament o en el temps d'operacions amb productes convencionals.	B	Es documenta la separació de l'envasament de partides.	D

14. PROTECCIÓ DE L'ENTORN				
14.1.	Es prohibix l'abocament dels productes agroquímics sobrants i dels líquids procedents de la neteja de la maquinària emprada en els tractaments a les aigües de canals, séquies, rius, pous, camins, etc.	B	Comprovació visual i descripció del sistema de neteja.	V, D
14.2.	Els embolcalls, envasos i recipients de productes d'ús agrícola no hauran d'abandonar-se en la parcel·la ni en els seus voltants, sinó que s'arreglaran i eliminaran a través de les vies legalment establides.	B	Comprovació visual i comprovant retorn d'envasos de fitosanitaris si el tractament és realitzat pel titular.	V, D
14.3.	Els envasos es rentaran i l'aigua de la seua neteja s'incorporarà al depòsit de l'equip de tractament.	B	Els envasos es rentaran i l'aigua de la seua neteja s'incorporarà al depòsit de l'equip de tractament.	V, D

Nº orde	Punt de control	Nivell	Criteri de compliment	Criteri d'avaluació
15. LIBRO DE EXPLOTACIÓN				
15.1.	Els agricultors que s'incorporen a la producció integrada hauran de proveir-se d'un llibre d'explotació, en paper o informatitzat, preferentment segons el model publicat en la pàgina web de la conselleria competent en matèria d'agricultura.	B	Disposar del quadern d'explotació que continga, com a mínim, totes les dades requerides per la norma.	D
15.2.	En este llibre s'anotaran amb suficient detall totes les labors i incidències del cultiu, en les dates en què s'han realitzat o produït.	B	Comprovació de la norma.	D
15.3.	La seua posada al dia haurà d'efectuar-se almenys setmanalment.	P	Comprovació de la seua actualització en la inspecció.	D
15.4.	L'agricultor o el tècnic responsable de l'explotació en règim de producció integrada es responsabilitzarà, amb la seua firma, de la veracitat de les operacions registrades en el llibre.	B	Comprovació de l'existència de la firma.	D
15.5.	Este llibre estarà sempre disponible per a la seua inspecció per l'entitat de control i certificació (ECC) de la producció integrada corresponent, o pels servicis oficials. A este efecte podrà reclamar-se en qualsevol moment i sense avís previ.	B	Disposició del quadern.	V
15.6.	Al llibre d'explotació haurà d'adjuntar-se la documentació que acredite les pràctiques de cultiu (factures, etc.), així com els resultats de les anàlisis exigides.	B	Disposar de la documentació justificant.	D
15.7.	L'ECC i l'Administració tindran accés lliure a les parcel·les de producció integrada per a efectuar les comprovacions oportunes.	B	Comprovació del lliure accés.	V

NOTAS:

* Els punts de control s'han classificat en dos categories: bàsics (B) i principals (P). Per a poder ser certificat un productor/elaborador ha de complir el 100 % dels punts bàsics i el 90 % dels principals.

* El criteri d'avaluació pot ser visual (V), quan n'hi ha prou amb l'observació o documental (D), quan és necessari algun document que justifique el compliment del punt controlat, llevat que s'indique la necessitat que es donen els dos criteris.